

**Posudek diplomové práce Petra Říhy s názvem
Estetická výchova dospělých**

Posuzovaná diplomová práce se zabývá tématem, které lze ohodnotit jako velmi zrádné a kladoucí na autora velmi vysoké nároky (jak intelektuální, tak časové). K problému estetiky, estetického vnímání či estetické výchově je k dispozici celá řada odborných pramenů, nicméně samotná estetická výchova dospělých je v době, kdy ekonomizující způsob uvažování prostupuje životy nás všech, zcela na okraji zájmu. Většina dostupné literatury je proto buď staršího data, nebo na problém nahlíží z pohledu filozofie, psychologie apod. Bohužel, autorovi se tento začarovaný kruh nepodařilo překročit a výsledný text zcela odpovídá výše uvedeným konvenčním přístupům. Naprostá většina práce je zaměřena na univerzální úvahy obecného charakteru (estetika, vnímání, kultura, estetický prožitek apod.), přičemž hlavnímu tématu – estetické výchově dospělých – je věnována spíše marginální pozornost. Zcela typický příklad nabízí kapitola 7, nazvaná Estetická výchova, kde se po několika slibných pasážích v úvodu výklad opět obrátí směrem k obecným úvahám na téma vnímání, zkušenost apod. Edukativní aspekt, byť v tom zcela nejextenzivnějším vymezení, zůstává více méně opominut. I když autor již v úvodu práce naznačuje zúžení tématu pouze na sféru umění (konkrétně umění malířského), přesto však jsou název práce a jeho obsah v určité disproporcii. Toto zúžení navíc znamená, že autor věnuje více pozornosti prakticky pouze muzeím. I kdybychom akceptovali redukci pohledu pouze na problematiku pasivního vnímání umění, tak např. oblast kulturních památek architektonického charakteru nabízí ještě zajímavější a ne tak zprofanované pole k zamyšlení.

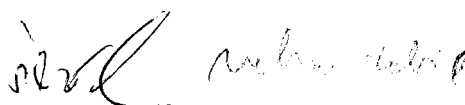
Pokud odhlédneme od samotného směřování textu, tak lze posuzovanou diplomovou práci hodnotit po stránce obsahové i formální jako velmi kvalitní. Má rozsah 67 textových stran a je rozdělena do 9 samostatných kapitol, Úvodu a Závěru. Soupis bibliografických citací obsahuje 36 pramenů, přičemž 10 z nich je cizojazyčných. Jejich počet i výběr lze navíc hodnotit jako nadprůměrný. Výše uvedeným poznámkám nicméně zcela odpovídá skutečnost, že naprostá většina textů pochází ze sféry filozofie, psychologie, estetiky apod. Oblast edukace v podstatě

zastupují pouze prameny orientované na problém muzeopedagogiky. Autor nicméně v celém textu prokazuje svou schopnost korektně s těmito prameny pracovat a citlivě vybírat vhodné citace. Práce je napsána kvalitním jazykem a je prosta výraznějších formálních i gramatických pochybení. Upozornil bych ovšem na některá tvrzení, která jsou velmi odvážná a poněkud diskutabilní, takže si autor měl – dle mého názoru – jejich formulaci více rozmyslet. Jako příklad bych uvedl tvrzení na str. 7, že pasivní přístup k estetickým jevům je výsadou dospělých.

Autor v celém textu prokazuje velký potenciál, který se projevuje jak v práci s literaturou, tak zpracováním jednotlivých kapitol a v neposlední řadě i stylistikou. Je proto ohromná škoda, že se tento potenciál nepodařilo zcela naplnit a téma nebylo dotaženo do konce. Práce je navíc velmi teoretického zaměření, bez konkrétních vyústění směrem k praxi. V teoretických pasážích je ovšem výklad autora velmi fundovaný, vyhýbá se až na výjimky povrchním soudům a prokazuje velmi dobrou orientaci jak v celém oboru, tak v odborné literatuře. Nabízí se úvaha, že kdyby byl podobný text obhajován např. na katedře kulturologie či estetiky, mohl být hodnocen jako výborný. Z hlediska profilace naší katedry mu však přece jenom něco schází. Je proto opravdu škoda, že autor zpracování diplomové práce nevěnoval více času, případně neabsolvoval více konzultací, které by celkovému směřování textu mohly výrazněji napomoci.

Celkově nemám k této práci z formálního ani obsahového hlediska žádné další připomínky. Domnívám se, že ji lze považovat za vyhovující a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 17. května 2009

PhDr. Michal Šerák, Ph.D.